KOORDINACIJSKI ODBOR ZA PRILAGODBU
GOSPODARSTVA I ZAŠTITU POTROŠAČA

SMJERNICE ZA PRILAGODBU GOSPODARSTVA U PROCESU ZAMJENE HRVATSKE KUNE EUROM

Srpanj 2022.

EU HR O

ZAMJENA HRVATSKE KUNE EUROM

EURO – NAŠ NOVAC

ETIČKI KODEKS

SADRŽAJ

1. UVOD ... 3

2. PRIPREMA ZA ZAMJENU KUNE EUROM ... 4

2.1. PRILAGODBA RAČUNOVODSTVA, FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA I PRIJAVA POREZA I DRUGIH JAVNIH DAVANJA ... 4

2.1.1. EVIDENTIRANJE KNJIGOVODSTVENIH ISPRAVA U POSLOVNIM KNJIGAMA ... 5

2.1.2. PRIPREMA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ... 8

2.1.3. PRIJAVA POREZA I DRUGIH JAVNIH DAVANJA ... 9

2.1.4. PRERAČUNAVANJE USPOREDNIH PODATAKA U FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA OBVEZNIKA PRIMJENE MSFI ... 10

2.2. PRILAGODBA INFORMACIJSKIH SUSTAVA ... 13

2.3. UPRAVLJANJE GOTOVIM NOVCEM ... 15

2.4. INFORMIRANJE I OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ... 17

3. ODNOS PREMA POTROŠAČIMA ... 18

3.1. INFORMIRANJE POTROŠAČA ... 18

3.2. ETIČKI KODEKS ... 19

3.3. DVOJNO ISKAZIVANJE ... 19

3.4. PRERAČUNAVANJE ... 24

3.5. DVOJNO ISKAZIVANJE CIJENA ROBA I USLUGA ... 27

3.5.1. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA ... 27

3.5.1.1. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA U POSLOVNIM PROSTORIJAMA I PUTEM INTERNET TRGOVINE ... 28

3.5.1.2. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA IZVAN POSLOVNIH PROSTORIJA I PUTEM TELEFONA ... 31

3.5.1.3. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA TIJEKOM PROVOĐENJA PROMOTIVNIH I MARKETINŠKIH AKTIVNOSTI ... 32

3.5.2. DVOJNO ISKAZIVANJE NA RAČUNU ... 32

3.5.3 DVOJNO ISKAZIVANJE NA OBRAČUNSKIM PLATNIM LISTAMA ... 33

4. UGOVORI ... 34

5. KONTROLNI POPIS (CHECKLIST) ... 35

DEFINICIJA POSLOVNOG SUBJEKTA ZA POTREBE OVIH SMJERNICA: svaka fizička ili pravna osoba uključujući neprofitnu organizaciju, podružnicu ili predstavništvo stranog poslovnog subjekta koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovačke, poslovne, obrtničke, neprofitne ili profesionalne djelatnosti, uključujući i osobu koja nastupa u ime i za račun trgovca. Obrti, samostalne djelatnosti i obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) smatraju se poslovnim subjektima.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

1. UVOD

Svrha predmetnih Smjernica je pružiti informacije poslovnim subjektima o aktivnostima i prilagodbama koje ih očekuju u procesu zamjene hrvatske kune eurom.

Cilj pravovremene pripreme je neometana i brza zamjena službenih valuta, uz minimalne utjecaje na poslovanje i maksimalnu učinkovitost.

Republika Hrvatska priprema se za zamjenu kune eurom koja obuhvaća 3 ključna razdoblja: pripremno razdoblje, razdoblje dvojnog optjecaja te razdoblje nakon završetka dvojnog optjecaja.

Pripremno razdoblje započinje otprilike 6 mjeseci prije uvođenja eura, točnije od dana kada Vijeće Europske unije (u daljnjem tekstu: Vijeće EU) donese odluku da Republika Hrvatska uvodi euro i utvrdi fiksni tečaj konverzije i traje do dana uvođenja eura. Nakon objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, Vlada Republike Hrvatske odlukom objavljuje dan uvođenja eura i fiksni tečaj konverzije, datum početka i završetak dvojnog optjecaja, te datum početka i završetka dvojnog iskazivanja.

U pripremnom razdoblju počinje obveza dvojnog iskazivanja te započinje predopskrba, posredna predopskrba i pojednostavljena predopskrba gotovim novcem eura.

Razdoblje obveznog dvojnog iskazivanja započinje prvi ponedjeljak u rujnu 2022. i završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura (započinje 5. rujna 2022. te traje zaključno do 31. prosinca 2023.).

Razdoblje dvojnog optjecaja započinje danom uvođenja eura i traje 2 tjedna (započinje 1.1.2023. u 00:00 te traje zaključno do 14.1.2023. u 24:00). Dvojni optjecaj je optjecaj u kojem se prilikom transakcija gotovim novcem istodobno koriste euro i kuna kao zakonsko sredstvo plaćanja, odnosno tijekom tog razdoblja u optjecaju će se istodobno nalaziti i euro i kuna.

Izrazito je važno ne podcijeniti opseg aktivnosti i promjena koje je potrebno poduzeti kako bi se prilagodilo poslovanje u novoj službenoj valuti, euru. Svaki poslovni subjekt mora utvrditi vlastite potrebe i prilagodbe u pogledu zamjene valuta te sukladno tome odlučiti o najprikladnijem načinu provedbe propisanih mjera.

Procjena očekivanog učinka zamjene valuta na poslovanje i pravovremena priprema omogućit će lakše suočavanje s izazovima koji će neizbježno proizaći iz procesa zamjene kune eurom.

Vijeće EU je 12. srpnja 2022. donijelo tri konačna pravna akta potrebna kako bi Hrvatska mogla uvesti euro 1. siječnja 2023. Time se dovršio postupak u Vijeću EU kojim će se Hrvatskoj omogućiti da postane članicom europodručja i da od 1. siječnja 2023. upotrebljava zajedničku valutu EU-a, euro.

U jednom od triju pravnih akata utvrđena je stopa konverzije između eura i hrvatske kune u iznosu od

1 EUR = 7,53450 kuna

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

To odgovara središnjem paritetu kune prema euru koji je utvrđen u trenutku uključivanja kune u ERM II:

- Odluka Vijeća o uvođenju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023.
- Uredba Vijeća u vezi s uvođenjem eura u Hrvatskoj
- Uredba Vijeća u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku

2. PRIPREMA ZA ZAMJENU KUNE EUROM

Jedan od prvih koraka koje je potrebno poduzeti u pripremi za uvođenje eura je procjena učinka zamjene valuta na poslovanje. Po završetku procjene predlažemo razraditi plan aktivnosti koje je potrebno provesti s unaprijed strukturiranim vremenskim okvirom. Troškove prilagodbe vezane uz proces zamjene hrvatske kune eurom poslovni subjekt snosit će samostalno vodeći se pritom načelima učinkovitosti i ekonomičnosti definiranim Zakonom o uvođenu eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" br. 57/22.).

Razrada i provedba plana aktivnosti pripreme za uvođenje eura može imati dalekosežne posljedice za poslovni subjekt i cjelokupno poslovanje, s obzirom na financijske i ljudske resurse, stoga je izrazito važno da više rukovodstvo posveti odgovarajuću pažnju procesu uvođenja eura.

Redovito praćenje unaprijed definiranog plana aktivnosti poslovnog subjekta ključno je za detektiranje mogućih problema i rizika u ranoj fazi prilagodbe, čime bi se omogućile pravovremene izmjene i rješenja.

Zakašnjelo prepoznavanje problema i rizika u prilagodbi može dovesti do poteškoća ili kašnjenja u provedbi nužnih prilagodbi, a time i do neprilagođenosti ili nemogućnosti poslovanja nakon dana uvođenja eura.

2.1. PRILAGODBA RAČUNOVODSTVA, FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA I PRIJAVA POREZA I DRUGIH JAVNIH DAVANJA

Zamjena kune eurom zahtijevat će prilagodbu računovodstva poslovnog subjekta kao i prilagodbu u pripremi financijskih izvještaja i prijavi poreza i drugih javnih davanja. Računovodstveni procesi u pravilu se oslanjaju na odgovarajući informacijski sustav koji za poslovnog subjekta predstavlja izvorište važnih kvantitativnih i kvalitativnih informacija. Stoga, pravovremena prilagodba informacijskog sustava predstavlja podlogu za prilagodbu svih ostalih elemenata računovodstveno-financijskog poslovanja poslovnog subjekta.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

2.1.1. EVIDENTIRANJE KNJIGOVODSTVENIH ISPRAVA U POSLOVNIM KNJIGAMA

Knjigovodstvena isprava (račun, uplatnica, isplatnica, izvod sa žiro računa, otpremnica, dostavnica, narudžbenica, primka i dr.) na temelju koje se unose poslovni događaji u poslovne knjige mora biti iskazana u službenoj valuti. U razdoblju do 31.12.2022. knjigovodstvena isprava iskazuje se u kuni, a u razdoblju od 1.1.2023. iskazuje se u euru.

U svrhu jasnijeg razumijevanja odredaba Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, u nastavku su prikazani primjeri kako postupati s knjigovodstvenim ispravama prilikom izdavanja i unosa u poslovne knjige.

a) Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja prije i na 31.12.2022.

Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja prije i na 31.12.2022., neovisno o tome kada su zaprimljene te sadrže li dvojne iznose (kuna i euro), **izdaju se i unose u poslovne knjige za 2022. u kuni.**

b) Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja prije i na 31.12.2022., izdane u razdoblju nakon 1.1.2023.

Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja prije i na 31.12.2022. i datumom izdavanja u razdoblju nakon 1.1.2023., neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kuna i euro), **izdaju se u euru i unose u poslovne knjige za 2022. u kuni, sve dok se poslovne knjige za 2022. godinu ne zatvore.**

U svezi primjene tečaja razlikujemo dvije situacije:

- knjigovodstvena isprava s datumom poslovnog događaja prije i na 31.12.2022., izdana u razdoblju nakon 1.1.2023., u slučaju kad ugovorni odnos uključuje stranu valutu - primjenjuje se ugovoreni tečaj, odnosno tečaj na dan poslovnog događaja,
- knjigovodstvena isprava s datumom poslovnog događaja prije i na 31.12.2022., izdana u razdoblju nakon 1.1.2023., u slučaju kad ugovorni odnos ne uključuje stranu valutu primjenjuje se fiksni tečaj konverzije.

c) Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja od 1.1.2023. pa nadalje

Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja nakon 1.1. 2023., neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kuna i euro), **izdaju se i unose u poslovne knjige za 2023. u euru.**

Dakle, nakon uvođenja eura knjigovodstvene isprave moraju biti izdane u službenoj valuti neovisno o datumu poslovnog događaja. Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

dana uvođenja eura unose se u poslovne knjige u euru, a po potrebi i u drugoj stranoj valuti, dok se poslovni događaji koji se odnose na razdoblje prije dana uvođenja eura unose u poslovne knjige u kuni sve dok se ne zatvori knjigovodstvena godina. Navedeno također vrijedi i za storno knjigovodstvene isprave iz 2022. Ako poslovni subjekt izdaje storno knjigovodstvene isprave iz 2022., u razdoblju nakon 1.1.2023., takva isprava mora biti iskazana u euru.

Također, svi računi od 1.1.2023. plaćaju se u euru, dok se samo u razdoblju dvojnog optjecaja, dakle prvih 14 dana od dana uvođenja eura, može prilikom plaćanja gotovinom kao zakonsko sredstvo plaćanja koristiti gotov novac kune. Ako se račun plaća na bezgotovinski način isti će biti plaćen u euru jer će iznosi na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, drugim računima za plaćanje, platnim instrumentima i na ostalim evidencijama biti preračunati iz kune u euro bez naknade uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj te bez izmjene jedinstvenog broja računa.

Radi jednostavnijeg prikaza unosa knjigovodstvenih isprava u poslovne knjige dajemo sljedeću tablicu:

Datum poslovnog događaja (obavljene usluge ili isporučene robe)	Datum izdavanja računa	Datum plaćanja	Valuta izdavanja računa	Valuta unosa u poslovne knjige	Valuta plaćanja
15.12.2022.	15.12.2022.	31.12.2022.	kuna	kuna	kuna
15.12.2022.	15.12.2022.	15.01.2023.	kuna	kuna	euro
15.12.2022.	15.01.2023.	15.01.2023.	euro	kuna	euro
15.01.2023.	15.01.2023.	15.01.2023.	euro	euro	euro

Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj propisan je srednji tečaj Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: HNB) za kunu u odnosu na euro na 31.12.2022. koji će biti jednak fiksnom tečaju konverzije. Sva stanja, potraživanja i obveza prenose se i preračunavanju primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje kao početno stanje na dan 1.1.2023. u službenu valutu, euro.

Ako poslovni subjekt zaprimi račun u euru ili u nekoj drugoj valuti primjerice na dan 15.12.2022. takav račun evidentira se u poslovnim knjigama u kuni po srednjem tečaju HNB-a na taj dan. Važno je napomenuti da se prilikom prijenosa obveze i/ili potraživanja u novu poslovnu godinu iznos obveze i/ili potraživanja u kuni preračunava se u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije.

U slučaju da poslovni subjekt zaprimi račun nakon zatvaranja poslovne godine za prethodno razdoblje, isti će se evidentirati u valuti euru, primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Račun za isporučenu robu ili izvršenu uslugu nakon 1. 1. 2023. koji prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Narodne novine" br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14.,

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22.) trebaju sadržavati podatke o storno računu za primljeni predujam koji je izdan do 31.12.2022. u kuni, izdaje se u euru, a iznos predujma iskazuje se u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Putni nalozi

U razdoblju dvojnog iskazivanja putne naloge nije potrebno dvojno iskazivati.

Predujmovi isplaćeni do 31.12.2022., a obračunati nakon 1.1.2023., u prva dva tjedna od uvođenja eura radnici mogu vratiti u kuni ili euru u slučaju uplate putem blagajne uz odgovarajuću primjenu fiksnog tečaja konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Također, za potrebe knjiženja u poslovnim knjigama, u slučaju neisplaćenih putnih naloga u trećoj valuti, primjerice USD, potrebno je iznos na 31.12.2022. preračunati u kunu putem srednjeg tečaja HNB-a za USD. Tako dobiveni iznos u kuni preračunava se u euro putem fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Obračun plaće i drugog dohotka

U razdoblju dvojnog iskazivanja poslodavac je dužan na ispravi o isplati plaće i ostalih naknada koje se radniku isplaćuju na temelju ugovora o radu dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun.

Razdoblje obveznog dvojnog iskazivanja započne 5. rujna 2022. Poslodavac je dužan na ispravi o isplati plaće i drugih naknada za kolovoz 2022. iskazati ukupan iznos u kuni i u euru, ako plaću isplaćuje nakon 5. rujna 2022. Ako poslodavac plaću za kolovoz isplaćuje 4. rujna 2022. ili ranije, nije je dužan dvojno iskazati.

Obračun i isplata plaće i ostalih naknada tijekom 2022., zaključno s plaćom za studeni 2022. koja se isplaćuje u prosincu 2022., obračunava se u kuni. Plaća i ostale naknade za prosinac 2022. koje se isplaćuju, od 1. siječnja 2023. isplaćuju se u euru. Da bi se plaća za prosinac 2022. zajedno sa svim davanjima mogla isplatiti u euru potrebno je obračunati plaću u euru. Obveza za obračunatu plaću za prosinac 2022. evidentira se u poslovnim knjigama u kuni. Upravo zbog toga iznos **bruto I** potrebno je preračunati u kunu i iz njega izračunati iznos svih stavki plaće u kuni. Po zaključenju poslovne godine 2022., obveza za plaću za prosinac 2022. prenosi se u početno stanje 2023. te se preračunava u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Po isplati plaće u euru u siječnju 2023., zatvaraju se prenesene obveze iz 2022.

Na isti način postupat će se i s ugovorima o djelu, autorskim honorarima i srodnim obvezama poslovnog subjekta za isplatu oporezivog drugog dohotka.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Obračun prosjeka plaće za bolovanje

Razdoblje za koje se podnosi prosjek plaće	Datum izrade dokumenta	Valuta u kojoj se izrađuje dokument	Dvojno iskazivanje DA / NE
6.2022. – 11.2022.	15.12.2022.	kuna	NE
7.2022 – 12.2022.	15.01.2023.	Ako su plaće isplaćene u razdoblju 7-12 mjeseca bit će iskazane u kuni u gornjem dijelu obrasca, ali će se preračunati u euro i zbrojiti te će se po formuli izračunati prosječna satnica rada i iskazati u euru u donjem dijelu obrasca	NE
10.2022 – 03.2022.	15.04.2023.	Kombinacija (plaće isplaćene u kuni iskazat će se u kuni, a plaće isplaćene u euru iskazat će se u euru). Za potrebe izračuna prosječne satnice rada plaće isplaćene u kuni preračunati će se u euro i zbrojiti s plaćama isplaćenim u euru te će su u donjem dijelu obrasca iskazati prosječna satnica u euru	NE

Isto se primjenjuje i za sve ostale potrebe obračuna prosjeka plaće.

2.1.2. PRIPREMA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Preračunavanje stanja u poslovnim knjigama

Poslovne knjige otvaraju se početkom poslovne godine na temelju zaključne bilance sastavljene na kraju prethodne poslovne godine ili na temelju popisa imovine i obveza kod novoosnovanih poduzetnika ili na temelju knjigovodstvene isprave. Poslovne knjige moraju se zaključiti najkasnije četiri mjeseca nakon završetka poslovne godine. Poslovni subjekt dužan je poštivati načelo da završna stanja konta iskazana u bilanci na zadnji dan izvještajnog razdoblja moraju biti identična početnim stanjima istih konta na prvi dan sljedećeg izvještajnog razdoblja. Isto vrijedi i za konta koji se vode izvanbilančno. Poslovni subjekti čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj, stanja s 31.12.2022. preračunavaju u euro primjenom fiksnog tečaja i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Za one poslovne subjekte čija je poslovna godina različita od kalendarske predlaže se sastavljanje tehničke bilance s 31.12.2022. Primjerice, ako poslovna godina započinje 1.10.2022. a završava 30.09.2023. poslovni subjekt preračunava sve stavke bilance i računa dobiti i gubitka na 31.12.2022. te ih prenosi kao početno stanje na 1.1.2023. u euru. Na 30.09.2023. poduzetnik iskazuje bilancu i račun dobiti i gubitka temeljem podataka početnih stanja u euru za dio godine koji se odnosi na 2022. uključujući evidentirane transakcija u euru za preostale mjesecu u 2023.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Priprema i predaja godišnjih financijskih izvještaja

Poslovni subjekti, obveznici predaje godišnjih financijskih izvještaja, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu („Narodne novine“ br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20) čija je poslovna godina **jednaka** kalendarskoj, pripremaju i predaju godišnje financijske izvještaje sukladno rokovima u 2023. za 2022. **u kuni.** Razlog tome je činjenica da je u 2022. kuna službena valuta te se sve knjigovodstvene promjene u poslovnim knjigama iskazuju u kuni bez obzira što se financijski izvještaji sastavljaju i predaju u 2023. kada će službena valuta biti euro.

Poslovni subjekti, obveznici predaje godišnjih financijskih izvještaja, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu, čija je poslovna godina **različita** od kalendarske, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru**.**

Poduzetnici koji pripremaju godišnje financijske izvještaje u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u euru, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kuni preračunavaju se i prikazuju u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje radi bolje usporedivosti podataka. Poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

2.1.3. PRIJAVA POREZA I DRUGIH JAVNIH DAVANJA

Tijela javne vlasti koja izdaju upravne, sudske i druge pojedinačne akte u razdoblju dvojnog iskazivanja imaju obvezu dvojnog iskazivanja. Dvojno iskazivanje izvršit će na način da se ukupan novčani iznos utvrđene obveze ili prava na aktu po osnovi koje nastaje obveza uplate ili isplate iskažu dvojno u kuni i euru uz navođenje fiksnog tečaja konverzije. Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja ne odnosi se na ugovore koje tijelo javne vlasti sklapa s poslovnim subjektima i drugim tijelima javne vlasti.

Prijave poreza za 2022. i ranije godine dostavljaju se u kuni, a za 2023. i nadalje u euru. Ispravci poreznih prijava podnose se u valuti u kojoj su izvorno dostavljeni.

PDV obrazac za prosinac 2022. podnosi se, sukladno zakonskim rokovima, u siječnju 2023. u kuni jer se poslovni događaji iskazani u obrascu za prosinac 2022. odnose na obračunsko razdoblje 2022.

Knjige izlaznih i ulaznih računa, za obračunsko razdoblje 2022. i ranije iskazuju se u kuni, a za obračunsko razdoblje od 2023. u euru. Stanje knjiga neplaćenih izlaznih i ulaznih računa na dan 31.12.2022., kod obveznika obračuna PDV-a po naplati, potrebno je prenijeti u 2023. godinu u euru, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Povrat PDV-a u putničkom prometu do 31. prosinca 2022. iskazuje se u kuni, a od 2023. u euru. Pravo na povrat PDV-a u putničkom prometu nakon 1.1.2023. temeljem računa izdanih do 31. prosinca 2022. iskazuje se u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Prijava poreza na dobit, kao i prijava poreza na dohodak za 2022. koja se podnosi u 2023. iskazuje se u kuni.

Obveznici poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije uvođenja eura, a završava nakon dana uvođenja eura, prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje dostavljaju u euru.

XML shema fiskalizacije neće se mijenjati te će se podaci za 2022. dostavljati u kuni, a za 2023. u euru. Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja, odnosno od 1. siječnja do 14. siječnja 2023. izdani račun se fiskalizira u euru.

Obrazac JOPPD (Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja) koji prema posebnim propisima kojim se uređuje oporezivanje dohotka, ima oznaku izvješća 22xxx podnosi se u kuni, a Obrazac JOPPD koji ima oznaku izvješća 23xxx podnosi se u euru. Obračun i isplata plaća tijekom 2022. godine, zaključno s plaćom za studeni koja se isplaćuje u prosincu vrši se u kuni i JOPPD Obrazac nosit će oznaku 22xxx. Obračun plaća i ostalih naknada za prosinac 2022. i za 2023. koje se isplaćuju u siječnju 2023. vrši se u euru. Korekcije i nadopune JOPPD Obrazaca podnose se u valuti u kojoj je dostavljen izvorni obrazac.

Isto će se primijeniti i na sve ostale obrasce koji se predaju u 2023., a odnose se na razdoblje prethodne godine (PO-SD, PO-SD-Z, DOH, GFI POD, ZPP-DOH, PD, PD-IPO i sl.).
Nakon dana uvođenja eura sva plaćanja na osnovi izdanih poreznih ili nekih drugih rješenja izvršavat će se isključivo u euru. Na dan uvođenja eura, banke i drugi pružatelji platnih usluga obvezni su bez naknade preračunati sredstva na računima iz kune u euro prema fiksnom tečaju konverzije. Pri tome, brojevi transakcijskih računa na kojima su evidentirana novčana sredstva ostaju isti, tj. brojevi računa unatoč preračunavanju (konverziji) sredstava iz kune u euro neće se promijeniti.

2.1.4. PRERAČUNAVANJE USPOREDNIH PODATAKA U FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA OBVEZNIKA PRIMJENE MSFI

Općenito o preračunavanju usporednih podataka u euro

Sukladno odredbi članka 72. stavka 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (dalje u tekstu: MSFI) kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama MSFI. Usporedni podaci su podaci koji se odnose na prethodno izvještajno razdoblje i na zadnji dan tog razdoblja. Način preračunavanja određen je u

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Međunarodnom računovodstvenom standardu (dalje u tekstu: MRS) 21 Utjecaj promjene tečajeva valuta i SIC 7 Uvođenje eura. Način preračunavanja usporednih podataka koji se ovdje prikazuje ne odnosi se na konsolidirane godišnje financijske izvještaje.

Promjena funkcijske valute

Prema odredbama MRS-a 21.35. i 21.37. promjena funkcijske valute provodi se **prospektivno** tj. od datuma promjene pa nadalje. Sukladno odredbi MRS-a 21.37. subjekt pretvara sve stavke u novu funkcijsku valutu primjenom tečaja na datum promjene. S novim se pretvorenim iznosima nemonetarne imovine postupa kao s njihovim povijesnim troškom nabave. Promjena funkcijske valute znači da će subjekti na 1. siječnja 2023. morati poslovne knjige otvoriti u euru. Napominje se da će subjekti kojima je poslovna godina različita od kalendarske morati na datum koji prethodi danu uvođenju eura napraviti preračun svih stavaka izvještaja o financijskom položaju u euro. Također će stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od početka poslovne godine do dana uvođenja eura morati preračunati u euro. Za preračunavanje transakcija iz dijela poslovne godine koji prethodi danu uvođenja eura predlaže se konzultiranje s IT stručnjacima koji mogu ocijeniti optimalan način preračuna u okviru postojećih ili dodatnih funkcionalnosti računalnih programa koje subjekt koristi.

Preračunavanje usporednih podataka u euro prema MRS 21

Financijski podaci u financijskim izvještajima za razdoblja koja završavaju do 31. prosinca 2022. bit će iskazani u kuni kao funkcijskoj i izvještajnoj valuti prema odredbama Zakona o računovodstvu. Podaci u financijskim izvještajima za tekuće izvještajno razdoblje koje počinje nakon 31.12.2022. bit će iskazani u euru, te će stoga usporedni podaci u tim financijskim izvještajima morati biti iskazani u euru. MRS 21 sadrži sljedeća pravila za preračun iz funkcionalne u izvještajnu valutu:

21.39.	Rezultati i financijski položaj subjekta čija funkcijska valuta nije valuta gospodarstva obilježenog hiperinflacijom preračunavaju se u neku drugu prezentacijsku valutu primjenom sljedećih postupaka: (a) **imovina i obveze** u svakom prezentiranom izvještaju o financijskom položaju (tj. uključujući **usporedne podatke**) pretvaraju se po zaključnom tečaju na datum tog izvještaja o financijskom položaju; (b) **prihodi i rashodi** u svakom se izvještaju u kojem se prikazuju dobit ili gubitak i ostala sveobuhvatna dobit (tj. uključujući **usporedne informacije**) preračunavaju prema tečajevima na datum transakcije; i (c) sve nastale **tečajne razlike** priznaju se **u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti**.
21.40.	Često se iz praktičnih razloga za pretvaranje stavki prihoda i rashoda koristi tečaj približno jednak tečajevima koji su vrijedili na datume transakcija, na primjer prosječni tečaj za razdoblje. Međutim, ako se tečajevi znatno mijenjaju, uporaba prosječnoga tečaja za razdoblje nije primjerena.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Sukladno navedenim odredbama MRS-a 21 usporedne pozicije u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se primjenom prosječnog tečaja za izvještajno razdoblje dok se pozicije u izvještaju o financijskom položaju preračunavaju primjenom spot tečaja na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

Uzroci tečajnih razlika

Prema točki 21.41. MRS tečajne razlike iz točke 21.39.c proizlaze iz:

(a) preračunavanja prihoda i rashoda po tečajevima na datume transakcija te imovine i obveza po zaključnom tečaju;

(b) pretvaranja početne neto imovine po zaključnom tečaju koji se razlikuje od prethodnog zaključnog tečaja.

Devizni tečajevi

Preračun imovine i obveza na datum 1. siječnja 2023. obavljat će se primjenom **fiksnog tečaja od 7,53450 kune za euro**. Financijski podaci za usporedno razdoblje mogu se preračunavati primjenom **prosječnog tečaja za relevantno razdoblje**. Napominje se da MRS 21 za preračun dopušta upotrebu prosječnog tečaja samo ako u promatranom razdoblju nije bilo značajnih promjena tečaja. U suprotnom se moraju primijeniti transakcijski tečajevi.

U nastavku se u Tablici 1. prikazuje kretanje mjesečnih prosjeka srednjih deviznih tečajeva u 2021. i 2022. te postotna odstupanja u odnosu na fiksni tečaj konverzije iz kune u euro.

Tablica 1.

Godina	Mjesec	Prosj. sred. tečaj euro	Fiksni tečaj euro	Odstupanje %
2021	1	7,559122	7,534500	0,33%
2021	2	7,566050	7,534500	0,42%
2021	3	7,574976	7,534500	0,54%
2021	4	7,565690	7,534500	0,41%
2021	5	7,521969	7,534500	-0,17%
2021	6	7,494933	7,534500	-0,53%
2021	7	7,496131	7,534500	-0,51%
2021	8	7,490529	7,534500	-0,58%
2021	9	7,486224	7,534500	-0,64%
2021	10	7,505860	7,534500	-0,38%
2021	11	7,513637	7,534500	-0,28%
2021	12	7,517451	7,534500	-0,23%
2022	1	7,521206	7,534500	-0,18%
2022	2	7,527367	7,534500	-0,09%
2022	3	7,566771	7,534500	0,43%
2022	4	7,554003	7,534500	0,26%
2022	5	7,535920	7,534500	0,02%
2022	6	7,522584	7,534500	-0,16%
2021		**7,524381**	**7,534500**	**-0,13%**
1-6/2022.		**7,537975**	**7,534500**	**0,05%**

Izvor: HNB - mjes. prosjeci sred. deviznih tečajeva kuna/euro.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Iz Tablice 1. vidljivo je da su odstupanja prosječnih mjesečnih srednjih deviznih tečajeva HNB-a od fiksnog tečaja konverzije na godišnjoj razini neznačajna.

Preračunavanje stavki kapitala i rezervi na 1. siječnja 2023. godine

Subjekti koji primjenjuju MSFI/MRS u temeljnim financijskim izvještajima iskazuju kapital i rezerve barem prema pozicijama koje su propisane Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, br. 95/16 i 144/20). Odredbe MRS-a 21 ne uređuju preračunavanje kapitala i rezervi trgovačkih društava (osim tekuće dobiti) te se stoga u nastavku navode načini preračunavanja tih stavaka koji bi se mogli smatrati primjerenim. **Temeljni kapital** treba iskazati u nominalnom iznosu koji se utvrđuje prema pravilima o preračunavanju u euro po fiksnom tečaju i odredbama Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine" br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11., 111/12., 125/11., 68/13., 110/15., 40/19., 34/22.))koje se odnose na određivanje nominalnih iznosa dionica i udjela u eurima. Rezerve kapitala i rezerve iz dobiti preračunavaju se u euro primjenom fiksnog tečaja. **Ostale stavke kapitala i rezervi** (osim tekuće dobiti/gubitka) preračunavaju se korištenjem fiksnog tečaja konverzije. Tekuća dobit/gubitak iz prethodnog razdoblja preračunava se u euro na način prethodno opisan u točki 3., a tečajna razlika se iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

Inozemni računi

Do dana uvođenja eura transakcija koja je denominirana u stranoj valuti ili zahtijeva podmirenje u stranoj valuti, početno se priznaje u funkcionalnoj valuti (kuni), primjenom spot tečaja (najčešće srednji tečaj HNB-a) između funkcionalne i strane valute koji je važeći na datum transakcije (toč. 21. MRS 21 i toč. 11.25. HSFI-a 11). Kod sastavljanja financijskih izvještaja na 31.12.2022., potrebno je izvršiti naknadno vrednovanje inozemnih transakcija, odnosno prevođenje transakcija izraženih u stranoj valuti u funkcionalnu valutu (kunu) na dan sastavljanja bilance i to primjenom tečaja (srednji tečaj HNB-a, sukladno članku 45. stavku 3. Zakona o deviznom poslovanju ("Narodne novine" br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 153/09., 133/09., 145/10., 76/13., 52/21.) na datum bilance za monetarne stavke. Člankom 94. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj propisano je da će srednji tečaj HNB-a za kunu u odnosu na euro na 31.12.2022. biti jednak fiksnom tečaju konverzije. Pri tome će kod svođenja transakcija u stranoj valuti na funkcionalnu valutu (kunu) nastati tečajne razlike. Iznosi u kuni na dan sastavljanja bilance (31.12.2022.) preračunat će se u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije kako bi se utvrdilo početno stanje na dan 1.1.2023. u euru.

2.2. PRILAGODBA INFORMACIJSKIH SUSTAVA

Prilagodba informacijskih sustava za uvođenje eura zahtijeva pravovremenu pripremu. Prvenstveno treba imati na umu da dostupnost informatičkih stručnjaka i usluga može biti

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

znatno ograničena tijekom procesa prilagodbe, što može uzrokovati rizik ne samo u pogledu kašnjenja neophodnih prilagodbi, već i povećanja troškova.

Prvi korak je utvrditi koji će sve informacijski sustavi biti zahvaćeni promjenom (primjerice izdavanje računa, rad blagajni, automati za prodaju, sustav za obračun plaća, aplikacije za kontrolu stanja zaliha, sustavi za obradu financijskih podataka i dr.). Taj korak daje početni pregled informacijskih sustava na koje se odnose sljedeći koraci.
Idući korak bit će utvrđivanje opsega potrebnih prilagodbi u svakom od takvih informacijskih sustava. U ovom koraku je korisno proučiti:

- nadolazeće zakonske i podzakonske akte koji će regulirati ovo područje (Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj i prateći akti),
- način na koji će proizvođači ili održavatelji informacijskih sustava, za kupljene ili licencirane informacijske sustave, provesti dorade predmetnih informacijskih sustava za prelazak na euro.

Neophodne prilagodbe uključuju sigurnost da informacijski sustav može:

- podržati zahtjeve dvojnog iskazivanja cijena u za to propisanom razdoblju (i prije i nakon dana uvođenja eura),
- na dan uvođenja eura provesti preračunavanje (konverziju) svih iznosa i financijskih pozicija iz kune u euro koristeći fiksni tečaj konverzije i pravila za zaokruživanje,
- nakon dana prelaska na euro podržati provođenje svih procesa i obrada u euru kao službenoj valuti,
- podržati zahtjeve dvojnog optjecaja gotovine (euro i kuna) u prva dva tjedna nakon dana uvođenja eura,
- omogućiti usporedno izvještavanje (opcionalne prilagodbe) s istim razdobljem prošle godine (gdje je prošlogodišnje rezultate za potrebe izvještavanja potrebno preračunati u euro),
- zadržati mogućnost provođenja procesa i obrada u kuni za one procese koji se odnose na prethodnu godinu, a obavljaju u tekućoj godini (npr. izrada godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu u kuni).

Opcionalne prilagodbe informacijskih sustava ovise o konkretnim potrebama različitih poslovnih subjekata. Iako nisu propisane, takve opcionalne prilagodbe informacijskih sustava mogu utjecati na efikasnost rada nakon prelaska na euro pa ih je uputno razmotriti. Primjer takve opcionalne prilagodbe je usporedno izvještavanje o tekućim poslovnim rezultatima s istim razdobljem prošle godine.

Sve prilagodbe informacijskih sustava trebalo bi pažljivo i pravovremeno testirati, kako bi se izbjegli propusti te kako bi se omogućila potrebna nadogradnja u skladu s predviđenim rokovima prelaska na euro.

<u>Glavni zadaci u prilagodbi informacijskih sustava za uvođenje eura:</u>

- ✓ analiza svih informacijskih sustava s ciljem identifikacije onih na koje ima utjecaj zamjena kune eurom,

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

- ✓ definiranje opsega potrebnih prilagodbi u takvim informacijskim sustavima u suradnji s relevantnim dionicima (poslovni i informatički stručnjaci, proizvođači informacijskih sustava i dr.),
- ✓ izrada plana prilagodbi informacijskih sustava, uvažavajući njihove međuovisnosti i potrebnu višefaznu isporuku u produkcijski rad (od prvih isporuka vezanih uz dvojno iskazivanje pa nadalje),
- ✓ provedba plana prilagodbi uz kontinuirani nadzor napretka i upravljanje rizicima provedbe,
- ✓ detaljna testiranja prilagođenih informacijskih sustava, njihovih dorađenih funkcionalnosti i međusobne povezanosti,
- ✓ po potrebi, integracijska testiranja s povezanim vanjskim informacijskim sustavima (partneri, dobavljači i dr.),
- ✓ izrada plana prelaska u produkcijski rad za složenije informacijske sustave, s alternativnim scenarijima za rizične korake,
- ✓ testiranje i simuliranje plana prelaska u produkcijski rad za složenije informacijske sustave,
- ✓ provedba plana prelaska u produkcijski rad,
- ✓ pojačani nadzor rada na početku korištenja prilagođenih informacijskih sustava,
- ✓ uklanjanje nepotrebnih prilagodbi nakon završetka potrebe njihovog korištenja (npr. nakon završetka razdoblja dvojnog iskazivanja cijena).

2.3. UPRAVLJANJE GOTOVIM NOVCEM

Osiguravanje nesmetane zamjene kune eurom jedan je od najvažnijih koraka u pripremama, osobito za poslovne subjekte s visokim prometom u gotovini.

Uz bankarski sektor, sektor maloprodaje ima ključnu ulogu u prikupljanju i povlačenju novčanica i kovanica u kuni tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

Poslovni subjekti morat će se na vrijeme opskrbiti euronovčanicama i eurokovanicama kako bi od dana uvođenja eura mogli obavljati gotovinske transakcije u novoj valuti. To se ponajprije odnosi na sektor maloprodaje koji obavlja velik obujam gotovinskih transakcija.

Pritisak na određene poslovne subjekte (trgovci i pružatelji usluga) koji u pravilu posluju gotovinom bit će posebice znatan u prva dva tjedna od dana uvođenja eura (14 dana dvojnog optjecaja), zato što će potrošači u tom razdoblju moći plaćati u euru i kuni, dok će gore spomenuti poslovni subjekti biti obvezni vraćati euro, kad god je to moguće. Tijekom tih 14 dana dvojnog optjecaja primatelj plaćanja će u trenutku naplate biti dužan prihvatiti najviše 50 komada kovanica kune u jednoj transakciji i odgovarajući broj novčanica kune, primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenje naplate ili plaćanja u gotovini (do 75.000,00 kn). Iznimno, ako primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura, može ostatak vratiti u gotovom novcu kune ili gotovom novcu kune i gotovom novcu eura. To bi se primjerice odnosilo na određene poslovne subjekte (trgovce i pružatelje usluga) u ruralnim i slabije naseljenim mjestima, čiji je pristup bankama ograničen te na druge primatelje plaćanja koji neće biti u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Nakon isteka tog razdoblja od dva tjedna (razdoblje dvojnog optjecaja), euro će biti jedino zakonsko sredstvo plaćanja. Trgovci i pružatelji usluga će u razdoblju dvojnog optjecaja polagati utržak i u kuni i u euru, a banke, FINA i Hrvatska pošta će iste evidentirati kao euro na poslovnom računu.

Četiri mjeseca prije dana uvođenja eura HNB će početi opskrbljivati banke euronovčanicama, a eurokovanicama najranije tri mjeseca prije uvođenja eura. Predopskrba banaka gotovim novcem nužna je kako bi banke počevši od dana uvođenja eura mogle potrošačima i poslovnim subjektima pružati uslugu zamjene valuta u potrebnom obujmu. Banke će poslovne subjekte moći opskrbiti euronovčanicama i eurokovanicama i prije dana uvođenja eura u okviru postupka posredne predopskrbe. Predopskrba poslovnih subjekata gotovim novcem eura potrebna je kako bi ih se osposobilo da, u skladu sa zakonskim odredbama, od dana uvođenja eura potrošačima vraćaju isključivo eure, kad god je to moguće.

Preduvjet za početak posredne predopskrbe je da se banka predopskrbila gotovim novcem eura i da je poslovni subjekt s bankom sklopio ugovor o posrednoj predopskrbi. Posredna predopskrba može započeti najranije 1. rujna 2022. za euronovčanice te 1. listopada 2022. za eurokovanice. Banke će u dogovoru sa zainteresiranim poslovnim subjektima odrediti u kojem će ih iznosu opskrbiti gotovim novcem, a imajući na umu sam proces preračunavanja (konverzije) gotovog novca i njegovo neometano odvijanje.

Mjesec dana prije službenog prelaska na euro, banke i njezini ovlašteni zastupnici (Fina i/ili Hrvatska pošta) opskrbljivat će početnim paketima eurokovanica poslovne subjekte i potrošače.

Opskrba početnim paketima eurokovanica obavljat će se bez naknade, a vrijednost početnih paketa bit će preračunata prema fiksnom tečaju konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Najranije pet (5) dana prije dana uvođenja eura banke će moći provesti i tzv. pojednostavljenu posrednu predopskrbu u kojoj će se poslovni subjekti predopskrbiti gotovim novcem u iznosu do 10.000 eura, primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. **Pravo sudjelovanja u tom postupku imat će samo mikro-poslovni subjekti, dakle fizičke i pravne osobe koje imaju prosječno manje od deset zaposlenika i čiji godišnji poslovni prihodi/ili ukupna aktiva ne prelazi dva milijuna eura.** Preduvjet za početak pojednostavljene posredne predopskrbe je da mikro-poslovni subjekt prethodno potpiše izjavu o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi. Posrednu predopskrbu, kao i pojednostavljenu posrednu predopskrbu, svojih klijenata banke će obavljati bez naknade za obradu i isplatu gotovog novca. Banke koje pri obavljanju posredne predopskrbe, kao i pojednostavljene posredne predopskrbe neće biti u ulozi poslovne banke svog klijenta kod koje klijent ima otvoren poslovni račun imaju pravo zaračunati naknadu za obradu i isplatu gotovog novca.

Prijedlog ugovora o posrednoj predopskrbi između banaka i poslovnih subjekata i standardizirane izjave za pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro-poslovnih subjekata pripremit će HNB do 30. lipnja 2022.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

O načinima posredne predopskrbe poslovni subjekti bit će informirani i u okviru komunikacijske kampanje.

Poslovni subjekt će za gotov novac eura primljen u posrednoj predopskrbi morati dati odgovarajući instrument osiguranja (npr. banka može onemogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta u protuvrijednosti gotovog novca eura kojim ga je predopskrbila, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje). Sredstva će biti naplaćena s računa tek na dan uvođenja eura. Dakle, u trenutku predopskrbe nema preračunavanja (konverzije), nego tek na dan uvođenja eura poslovni subjekt "plaća" eure koje je primio u posrednoj predopskrbi. Novčana sredstva smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe. Dok kod posredne predopskrbe banka može zatražiti neki drugi instrument osiguranja, kod pojednostavljene posredne predopskrbe instrument osiguranja je unaprijed propisan, a to je onemogućavanje raspolaganjem novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta.

S druge strane, kod opskrbe početnim paketima eurokovanica nema instrumenta osiguranja jer se plaćanje izvršava odmah (poslovni subjekt paket eurokovanica plaća odmah kod preuzimanja, i to u kuni po fiksnom tečaju konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje). U poslovnim knjigama, tako stečena valuta euro, evidentira se u deviznoj blagajni prema srednjem tečaju HNB-a, sukladno zakonskim propisima, uz evidentiranje tečajnih razlika, uz napomenu da će na dan 31.12.2022. srednji tečaj HNB-a biti jednak fiksnom tečaju konverzije te neće biti tečajnih razlika.

Važno je naglasiti da gotov novac iz posredne predopskrbe poslovni subjekt i potrošač trebaju čuvati odvojeno od svih ostalih novčanica i kovanica eura, ostalih valuta, odnosno ostale imovine kako bi se izbjegao njihov ulazak u optjecaj prije dana uvođenja eura.

Poslovni subjekti trebat će na vrijeme osigurati prostor za dodatne količine gotovine te transportne kapacitete za povrat gotovine u kuni u banke.

Za rad na blagajni, odnosno kod postupanja i pohrane gotovine u euru i u kuni, može se koristiti posebna oprema, poput dodatnih ladica u blagajnama. Kod pohrane gotovog novca u blagajni, svaki poslovni subjekt samostalno odlučuje koji je mogući način odvajanja valuta.

Potrošače se može poticati na plaćanje točnog iznosa kad god je to moguće, kao i na korištenje elektroničkih sredstava plaćanja (primjerice kreditne ili debitne kartice). Primjer dobre prakse je situacija uzrokovana pandemijom koronavirusa tijekom koje se putem raznih komunikacijskih kanala kontinuirano poticalo potrošače da koriste bezgotovinske oblike plaćanja.

2.4. INFORMIRANJE I OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Osobito je važno podići svijest radnika o uvođenju eura, a posebno radnika koji će biti u izravnom odnosu s potrošačima. Radnicima mora biti jasan proces uvođenja eura, odnosno zamjena valuta te koja će biti njihova uloga.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Zamjena valuta mogla bi radnicima prouzročiti znatan stres, stoga je važno unaprijed utvrditi načine rješavanja pojedinih problema.

Načini rješavanja prigovora potrošača moraju prvenstveno biti u skladu s propisanim odredbama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 19/22.) i Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Kao dodatni instrument zaštite potrošača, poslovni subjekti mogu omogućiti odgovarajuće unutarnje kontrole za provjeru ispravnosti preračunatih cijena, povrat ostatka novčanica i kovanica te rješavanje prigovora potrošača.

Također, može biti konstruktivno uključiti radnike u raspravu o utjecaju uvođenja eura na plaće. Kako bi se radnici upoznali s novom valutom, obvezno je navođenje na ispravi o isplati plaće i drugih naknada iz radnog odnosa (tzv. obračunska platna lista) **ukupnog iznosa isplaćenog radniku na račun u euru i u kuni za vrijeme razdoblja obveznog dvojnog iskazivanja.** Također obvezno je na obračunskim platnim listama navesti i fiksni tečaj konverzije. Predlaže se i objasniti kako se dolazi do iznosa u euru, a sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Radnici koji rukuju gotovinom u izravnom odnosu s potrošačima, osobito blagajnici, trebali bi proći osposobljavanje vezano uz fizička obilježja i sigurnosne značajke euronovčanica i eurokovanica, s ciljem smanjivanja rizika od pogrešaka. HNB će organizirati edukaciju o sigurnosnim obilježjima euronovčanica i eurokovanica putem, tzv. Nacionalnog programa obuke. E-edukacija HNB-a o gotovom novcu eura će započeti krajem lipnja ili početkom srpnja 2022., čim se dovrši odgovarajuća aplikacija. O terminima i samom pristupu edukaciji poslovni subjekti će biti pravovremeno obaviješteni.

3. ODNOS PREMA POTROŠAČIMA

3.1. INFORMIRANJE POTROŠAČA

Ispitivanja javnog mnijenja pokazuju da su mnogi hrvatski potrošači zabrinuti da bi uvođenje eura moglo dovesti do povećanja potrošačkih cijena, odnosno da će poslovni subjekti koji sklapaju ugovore s potrošačima neopravdano povisiti maloprodajne cijene.

Mehanizmi koji će doprinijeti stvaranju sigurnog okruženja za potrošače:

- Etički kodeks
- praćenje kretanja cijena roba i usluga
- nadzor trgovaca i pružatelja usluga
- dvojno iskazivanje cijena

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

3.2. ETIČKI KODEKS

Cilj Etičkog kodeksa je omogućiti pouzdano i transparentno uvođenje eura u Republici Hrvatskoj. Svaki poslovni subjekt koji posluje **u izravnom odnosu s potrošačima** bit će pozvan da se pridruži inicijativi s ciljem ispravnog preračunavanja i iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, bez neopravdanog povećanja maloprodajnih cijena.

Poslovnim subjektima koji pristupe Etičkom kodeksu omogućit će se dobivanje i postavljanje vizualne identifikacijske oznake – logotipa i slogana, kojom će se potrošačima signalizirati kako se radi o pouzdanom poslovnom subjektu koji na ispravan način preračunava i iskazuje cijene i druge novčane iskaze vrijednosti te koji nije povećao cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga.

Poslovni subjekti moći će online pristupiti aplikaciji Etičkog kodeksa putem NIAS-a, i to prije početka razdoblja obveznog dvojnog iskazivanja cijena, odnosno tijekom trećeg tromjesečja 2022. pa sve do 31.12.2023. Popis poslovnih subjekata koji pristupe Etičkom kodeksu bit će javno dostupan.

Poslovni subjekt svojim pristupanjem jamči provedbu načela Etičkog kodeksa te time stječe pravo na postavljanje vizualne identifikacijske oznake – logotipa i slogana, na svoja prodajna mjesta i mjesta pružanja usluga, uključujući postavljanje logotipa i slogana i prilikom provođenja promotivnih i marketinških aktivnosti (primjerice tiskani letci i katalozi, objave na internetskim stranicama i društvenim mrežama, mobilnim aplikacijama te u drugim medijima). Jedan poslovni subjekt dobit će potreban broj vizualnih identifikacijskih oznaka za sve svoje poslovnice.

Aplikacija Etički kodeks omogućit će svim građanima podnošenje pohvala i pritužbi na poslovne subjekte koji su pristupili Etičkom kodeksu, a koje će građani unositi putem portala e-Građani.

3.3. DVOJNO ISKAZIVANJE

Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom predviđa razdoblje obveznog dvojnog iskazivanja (u euru i kuni). Obveza dvojnog iskazivanja započet će prvi ponedjeljak u rujnu 2022. te završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura (započinje 5.9.2022. te traje zaključno do 31.12.2023.), a provodit će se u skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, Zakonom o zaštiti potrošača te Pravilnikom o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere roba i usluga .

Poslovni subjekti mogu započeti dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti od kada bude poznat fiksni tečaj konverzije koji je neopozivo fiksiran 12. srpnja 2022., uz pretpostavku da su ostvareni svi tehnički preduvjeti.

Obveza dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti ključna je mjera za sprječavanje neopravdanog povećanja i neispravnog preračunavanja cijena. Osim toga, na ovaj

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

način potrošačima će se omogućiti da se lakše priviknu na cijene i druge novčane iskaze vrijednosti iskazane u euru.

Obveza dvojnog iskazivanja odnosi se isključivo na izravan odnos prema potrošačima.

Preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti obavljat će se isključivo po fiksnom tečaju konverzije u njegovom punom brojčanom iznosu.

Nadležna tijela detaljno će nadzirati poštivanje tih obveza. Važnu ulogu u nadziranju primjene obveza o dvojnom iskazivanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, kao i njihovom ispravnom preračunavanju, imat će potrošači koji će o uočenim nepravilnostima moći izvijestiti nadležna tijela (primjerice Državni inspektorat, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, HNB i dr.).

Dvojno iskazivanje treba biti nedvosmisleno, lako uočljivo i čitko, a prilikom preračunavanja uvijek se mora koristiti puni iznos fiksnog tečaja konverzije.

Nadalje, poslovni subjekt dužan je dvojno iskazati cijenu robe i usluge[1]:

- u poslovnoj prostoriji na prodajnom mjestu ili na robi odnosno na cjeniku ako se radi o usluzi,
- na internetskoj stranici,
- u ponudi ili ugovoru na trajnom mediju,
- u obavijesti koja se potrošaču daje prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovne prostorije i ugovora na daljinu,
- tijekom oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge,
- u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču, ukupan iznos duga,
- putem drugih oblika iskazivanja cijena.

Poslovni subjekt mora dvojno iskazati ukupan iznos roba i usluga prema krajnjem potrošaču u ponudi, kod predujmova i potrošačkih ugovora.

Dvojno iskazivanje ne obuhvaća trgovačke ugovore, odnosno ponude, predujmove, račune i slične dokumente između poslovnih subjekta (B2B), interne račune unutar istog poslovnog subjekta te razne evidencije i izvještaje koje će biti potrebno dostavljati javnim tijelima.

Poslovni subjekti u postupku izdavanja ponuda, ugovora, predujmova, računa i sličnih dokumenata prema državnim institucijama (B2G) nemaju obvezu dvojnog iskazivanja.

Iznimke od obveze dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti roba i usluga:

a. kada se prodaje roba i pruža usluga na neki od sljedećih načina:
- prodaja putem automata,

[1] Način dvojnog iskazivanja prikazan u točki 3.4.1.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

- trgovina na malo na štandovima i klupama (na tržnicama i izvan tržnica, unutar trgovačkih centara i ustanova),
- kiosci (*kiosk je prodajno mjesto u kojem se prodaje ograničen asortiman roba kroz odgovarajući otvor na kiosku bez ulaska potrošača u prodajni prostor*),
- pokretna prodaja,
- u proizvodnom objektu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstava i u objektu privatnog iznajmljivača koji pruža ugostiteljsku uslugu u domaćinstvu,
- u proizvodnim objektima pravnih ili fizičkih osoba koje posjeduju povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama,
- u spremištima, trapilištima i sl. koja prodaju poljoprivredni sadni materijal,
- prigodna prodaja (sajmovi, izložbe i sl.).

b. kada bi dvojno iskazivanje uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnom subjektu, kao što su:

- totem benzinske postaje, fiksni panel i ostali fiksni stupovi s iskazanom cijenom, agregat i električna punionica,
- TV sučelja u svrhu prodaje usluga,
- zasloni blagajni i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga,
- kuponi za popuste, kuponi u vrijednosti vraćene robe,
- uređaji za samoočitavanje cijena u trgovini *(price checker),*
- igre na sreću, zabavne igre,
- iznos cijene zrakoplovne karte,
- iznosi cijena na strojevima za vaganje te naljepnice s vaganim barkodom i cijenom,
- taksimetar.

c. poslovni subjekt nije dužan dvojno iskazivati cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti:

- povratna naknada na ambalaži,
- aparati za povrat ambalaže (TOMRA) te povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže,
- cijene otisnute na knjigama i drugim periodičkim publikacijama,
- vrijednost i iznosi koji se naznačuju na pošiljkama i uputnicama,
- vrijednosti otisnute na poštanskoj marki, frankiranoj marki, državnim biljezima, odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenoj poštarini,
- vrijednost iskazana za unaprijed plaćene elektroničke komunikacijske usluge (*prepaid bon*ovi),
- vrijednost i iznos koji se navodi na nalogu za plaćanje izdanom na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta odnosno temeljem istaknute cijene,
- vrijednost iskazana na karticama za javne telefonske govornice,
- vrijednost otisnuta na ambalaži SIM kartice,
- vrijednost otisnuta na poklon kartici i vrijednosnoj kartici,
- cijene otisnute na karti za uslugu putničkog prijevoza, ulaznici,
- vrijednost na dokumentu koji se izdaje sukladno EU normi i propisanoj XML shemi.

Za navedene iznimke do 31.12.2022. cijene moraju biti iskazane u kuni, a od 1.1.2023. u euru.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Legitimacijski papiri, poštanske marke, frankirane markice, državni biljezi, lutrijske igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, kuponi za popust, kuponi u vrijednosti vraćene robe, ambalaža s iskazanim piktogramom povratne naknade, prepaid bonovi, vrijednosne kartice, poklon kartice, knjige i druge periodičke publikacije, službeni obrasci i tiskanice, koji su bili tiskani ili su u prodaji prije dana uvođenja eura i na kojima su iznosi iskazani u kuni koriste se i nakon dana uvođenja eura do potrošnje zaliha, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

NAPOMENA: Navedene iznimke ne odnose se na obvezu poslovnog subjekta da dvojno iskazuje ukupan iznos na računima.

VAŽNO! Iako su automati i samoposlužni uređaji izuzeti od obveze dvojnog iskazivanja, u slučajevima kada se na istima može dobiti račun, on mora biti dvojno iskazan.

DODATNO POJAŠNJENJE POJEDINIH IZNIMAKA:

Karte i ulaznice

Dvojno iskazivanje cijena nije obvezno na kartama/ulaznicama (na primjer karte za javni prijevoz, ulaznice za kazalište, koncerte, itd.) koje ujedno ne predstavljaju i račun. Cijene karata/ulaznica trebaju biti dvojno iskazane na cjeniku, etiketi ili na neki drugi vizualno uočljiv način i to tijekom cijelog razdoblja dvojnog iskazivanja cijena.

Napomena: Karte i ulaznice koje predstavljaju ujedno i račun (npr. prijevozne karte) nisu izuzete od obveze dvojnog iskazivanja, budući da se iznimke ne odnose na obvezu dvojnog iskazivanja ukupnog iznosa na računu. Svaki izdani račun u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja mora biti dvojno iskazan u njegovom ukupnom iznosu, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Drugim riječima, karte i ulaznice koje predstavljaju ujedno i račun potrebno je dvojno iskazati. Također, na istima je potrebno iskazati i fiksni tečaj konverzije.

Darovne (poklon) kartice

Kod ponude darovnih (poklon) kartica za koje su iznosi prethodno definirani maloprodajna cijena se iskazuje u euru i u kuni tijekom dvojnog iskazivanja cijena.

Međutim, dvojno iskazivanje cijene ne zahtijeva mijenjanje vizualnog sadržaja poklon kartice, već se **dvojna cijena** iskazuje kao i za ostalu robu, odnosno cijena može biti navedena na etiketi, privjesnici, naljepnici, na polici ispred, ispod ili pokraj poklon kartice, a iznimno i iznad poklon kartice na način da ne postoji mogućnost zamjene te oznake s oznakom cijene robe koja se nalazi u njenoj neposrednoj blizini. Obveza dvojnog iskazivanja cijena primjenjuje se i na prodaju putem interneta i izvan poslovnih prostorija prilikom čega je također potrebno iskazati dvojnu cijenu.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Poklon kartice izdane s iznosom u kuni vrijedit će i nakon dana uvođenja eura te poslovni subjekt treba osigurati automatsko preračunavanje iznosa iz kune u euro primjenjujući pravila za preračunavanje i zaokruživanje. Nakon dana uvođenja eura, poslovni subjekt ne treba obavijestiti potrošača o preostalom raspoloživom iznosu na darovnoj (poklon) kartici već će isti biti vidljiv na računu prilikom plaćanja.

Programi vjernosti (loyalty)

Poslovni subjekt nije obvezan dvojno iskazati stanja za programe vjernosti (*loyalty* program i *loyalty* kartice). Naime, iznosi, odnosno stanja u navedenom programu i na spomenutim karticama ne predstavljaju cijenu određene robe odnosno usluge, stoga se isti do 31.12.2022. prikazuju u kuni, a nakon 1.1.2023. u euru.

Povratna naknada

Iako je povratna naknada na ambalaži jedan od izuzetaka od obveze dvojnog iskazivanja, budući da je riječ o piktogramu koji samim time ne predstavlja cijenu**, u slučajevima kada se cijena povratne naknade iskazuje zasebno na regalnim etiketama tada cijena mora biti dvojno iskazana.**

Ambalažu na kojoj je iskazana vrijednost povratne naknade u kuni nije potrebno mijenjati nakon dana uvođenja eura, već se ista koristi do isteka zaliha.

Iznos povratne naknade koji sada iznosi 0,50 kn preračunat će se korištenjem fiksnog tečaja koverzije, *(iznos povratne naknade nakon zaokruživanja iznosi 0,07 EUR; (postupak: 0,50 kn podijeljeno sa 7,53450 EUR vrijednost piktograma u 0,066361404 EUR, nakon zaokruživanja 0,07 EUR).*

Budući da su iznosi povratne naknade fiksno određeni Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži, tijekom 2022. predviđa se usklađivanje Pravilnika i u dijelu iznosa povratne naknade u euru, na način da će postojeći iznos od 0,50 kn biti preračunat prema fiksnom tečaju konverzije i zaokružen prema matematičkim pravilima zaokruživanja propisanim Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Kaucija

U slučajevima kada se cijena kaucije iskazuje zasebno na regalnim etiketama tada cijena mora biti dvojno iskazana. Za potrebe dvojnog iskazivanja, iznos kaucije potrebno je preračunati iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Povrat robe/reklamacije

U slučajevima kada je potrošač kupio robu u kuni, a vrši povrat iste nakon dana uvođenja eura, povrat novca isplaćuje se u važećoj valuti, odnosno u euru prema pravilima za preračunavanje i zaokruživanje propisanim Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

E-bonovi i SIM kartice kod usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži te plaćene kartice za javne telefonske govornice

U slučajevima kupnje *prepaid* bona (unaprijed plaćene elektroničke komunikacijske usluge, tzv. elektronički bon za nadoplatu računa), potrošaču se izdaje račun i uz taj račun istovremeno potvrda/*voucher* o kupljenom bonu te u tom slučaju nije potrebno dvojno iskazati cijenu na potvrdi/*voucheru*.

SIM karticu koja sadrži i neku novčanu vrijednost (primjerice 20,00 kn) koja je iskazana na ambalaži u kojoj se nalazi kartica nije potrebno mijenjati, odnosno koristi se do isteka zaliha iskazana novčana vrijednost u kuni, a potom se novčane vrijednosti na SIM kartici tiskaju u euru.

U slučajevima kupnje kartice za javne telefonske govornice, koje su stavljene u prodaju prije dana uvođenja eura, potrošaču se izdaje račun te je u tom slučaju dovoljno dvojno iskazati iznos na računu. Iste je moguće koristiti do isteka zaliha.

Međutim, dvojna cijena se iskazuje kao i za ostalu robu, odnosno cijena može biti navedena na etiketi, privjesnici, naljepnici, na polici ispred, ispod ili pokraj SIM kartice, a iznimno i iznad SIM kartice na način da ne postoji mogućnost zamjene te oznake s oznakom cijene robe koja se nalazi u njenoj neposrednoj blizini. Obveza dvojnog iskazivanja cijena primjenjuje se i na prodaju putem interneta i izvan poslovnih prostorija prilikom čega je također potrebno dvojno iskazati cijenu.

Tekstualne (SMS) poruke

Vrijednost i iznos koji se navodi u tekstualnim (SMS) porukama kao obavijest (informacija) na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta nije potrebno dvojno iskazati.

Međutim, spomenuta iznimka se ne odnosi na tekstualne (SMS) poruke koje će rezultirati naplatom (npr. zaprimljene tekstualne poruke u inozemstvu od mobilnog operatora kojima su korisnici obaviješteni da su u *roamingu* te o cijenama koje se koriste za usluge u inozemstvu u pojedinoj tarifi).

3.4. PRERAČUNAVANJE

Za preračunavanje kune u euro koristi se isključivo fiksni tečaj konverzije utvrđen Uredbom Vijeća EU, a koji se u većini slučajeva sastoji od šest znamenaka. U slučaju Republike Hrvatske to znači da će se fiksni tečaj konverzije sastojati od cijelog broja iza kojeg slijedi pet decimala. **Pri preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti iz kune u euro fiksni tečaj konverzije treba se koristiti u punom brojčanom iznosu.** Preračunavanje cijena primjenom skraćene verzije fiksnog tečaja konverzije, primjerice tečaja zaokruženog na dvije decimalne znamenke**, neće biti dopušteno.**

Preračunavanje se provodi na sljedeći način koristeći fiksni tečaj konverzije:

1 EUR = 7,53450 kuna

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Nakon provedenog preračunavanja (tj. konverzije) iz kune u euro primjenom punog brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije korištenjem pet decimala te u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, dobiveni rezultat zaokružuje se na dvije decimale s točnošću od jednog centa, a na temelju treće decimale:

- ako je treća decimala manja od pet (broj od 0 do 4), druga decimala ostaje nepromijenjena (iznos u centima ostaje isti);
- ako je treća decimala jednaka ili veća od pet (broj od 5 do 9), druga decimala povećava se za jedan (iznos u centima zaokružuje se na viši cent).

Za iznose koji su uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje manji od jednog centa, taj dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku se otpušta, odnosno taj dio ukupnog potraživanja se otpisuje po službenoj dužnosti kao porezno priznati trošak razdoblja u kojem se otpisuje, sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, prilikom preračunavanja (konverzije) cijena iskazuju se najmanje dvije znamenke nakon zareza.

Primjer:

Cijena u kuni	Cijena u euru prije zaokruživanja	Cijena u euru nakon zaokruživanja
69,99 kn	9,289269360 EUR	9,29 EUR
249,80 kn	33,1541575 EUR	33,15 EUR
10 kn	1,327228084 EUR	1,33 EUR
0,03 kn	0,00398168 EUR	0,00 EUR
0,04 kn	0,00530891 EUR	0,01 EUR

Preračunavanje valuta ne smije utjecati na povećanje cijene ili na povećanje vrijednosti roba i usluga.

<u>Iznimke od primjene pravila koja se odnose na zaokruživanje</u>

Jedinične cijene roba i usluga (električne energije, komunalnih usluga, naftnih derivata, prirodnog plina, ukapljene nafte i plina i dr.)

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Za jedinične cijene niske vrijednosti iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene robe i usluga, kao i druge cijene niskih vrijednosti preračunate iz kune u euro zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale, a samo se konačni iznos koji se naplaćuje smije zaokružiti na dvije decimale.

Na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih propisa koji se primjenjuju, prilikom preračunavanja iz kune u euro može se primjenjivati matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od kojih je druga decimala uvijek nula pri čemu ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena, a ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

Razlike u procesu preračunavanja i zaokruživanja

Prilikom dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti iskazani u drugoj valuti koja nije zakonsko sredstvo plaćanja su informativnog karaktera. Drugim riječima, do razlika u preračunavanju iz kune u euro i obrnuto može doći isključivo zbog primjene fiksnog tečaja konverzije i matematičkih pravila za preračunavanje i zaokruživanje. Dakle, do razlike može doći isključivo zbog provođenja matematičkih operacija.

Ako dođe do opravdane promjene cijene u kuni u periodu od 5.9.2022. – 31.12.2022. cijena u kuni se mijenja te se nova utvrđena cijena preračunava u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Ako dođe do opravdane promjene cijene u euru nakon 1.1.2023. cijena u euru se mijenja te se nova utvrđena cijena preračunava u kunu uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Formiranje cijena

Prilikom formiranja cijena poslovni subjekti na dan uvođenja eura, ali i prije i poslije toga dana uvijek mogu cijenu sniziti tj. zaokružiti cijenu na niže, ali je zabranjeno u procesu uvođenja eura zaokruživanje na više, suprotno pravilima zaokruživanja, jer bi to bilo suprotno temeljnim načelima iz Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, a osobito načelu zaštite potrošača iz kojega proizlazi kako potrošač ne smije biti u nepovoljnijem financijskom položaju nego što bi bio da euro nije uveden.

Primjerice, ako poslovni subjekt proizvod koji do dana uvođenja eura naplaćuje 12,00 kn (1,59 EUR) od dana uvođenja eura želi taj isti proizvod naplaćivati 1,50 EUR to je ispravno i dopušteno, samo će na cjeniku, regalnoj etiketi ili na drugom načinu iskazivanja cijene tu cijenu morati ispravno preračunati i navesti je i u kuni (11,30 kn). U opisanom slučaju takvo snižavanje cijene ide u korist potrošača i dopušteno je te je štoviše i poželjno jer će ukazati da ne samo da proces uvođenja eura nije iskorišten kako bi se potrošače dovelo u nepovoljniji položaj, već je cijeli proces usmjeren na način koji dovodi do situacije koja je povoljnija za potrošača u odnosu na razdoblje prije uvođenja eura.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

„Psihološke cijene“

U pogledu „psiholoških cijena“ možda će biti potrebno utvrditi nove cjenovne pragove. U tom bi pogledu sistematično zaokruživanje naniže bila komercijalna opcija koja bi se mogla koristiti u reklamiranju.

3.5. DVOJNO ISKAZIVANJE CIJENA ROBA I USLUGA

3.5.1. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA

U razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja (započinje 5. rujna 2022. te traje zaključno do 31. prosinca 2023.), poslovni subjekti moraju iskazati cijenu i druge novčane iskaze vrijednosti i u euru i u kuni. Predlažemo dvojno iskazivanje na način da je cijena u euru primarna (na lijevoj strani, ili iznad), a u kuni sekundarna (na desnoj strani ili ispod).

Poslovni subjekt može koristiti jednu etiketu tijekom cijelog razdoblja obveze dvojnog iskazivanja cijena, a može istu i mijenjati, uz uvjet poštivanja obveze dvojnog iskazivanja cijena. Cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti roba i usluga moraju biti jasno, vidljivo, lako čitljivo i razumljivo iskazani na način da ne dovode potrošača u zabludu i da potrošač može točno razumjeti na koju se robu, odnosno na koju uslugu cijena odnosi.

Na vidljivom mjestu u prodajnom prostoru i mjestu pružanja usluga morat će biti istaknut i fiksni tečaj konverzije. Fiksni tečaj konverzije nužno je istaknuti i na internetskim stranicama te na samonaplatnim uređajima na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način, a putem telefonske prodaje isti treba biti jasno komuniciran.

Tijekom razdoblja obveze dvojnog iskazivanja (od 5.9.2022. do 31.12.2023.) fiksni tečaj konverzije prikazuje se uvijek na isti način: 1 EUR = 7,53450 kuna.

Cijena za jedinicu mjere mora biti istaknuta na prodajnom mjestu, osim u slučajevima propisanim Pravilnikom o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere roba i usluga.

Prilikom iskazivanja prodajnih cijena roba i usluga predlažemo koristiti oznaku EUR ili znak €. Oznaka EUR ili znak € slijedi iza iznosa i razmaka (primjerice iznos od 30 EUR ili 30 €).[2]

O načinu i modelu dvojnog iskazivanja cijena odlučuje svaki poslovni subjekt samostalno uvažavajući obveze o dvojnom iskazivanju, a u skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, Zakonom o zaštiti potrošača te Pravilnikom o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere roba i usluga.

[2] Ured za publikacije – Međuinstitucijski stilski priručnik – 7.3.3. Pravila pisanja monetarnih jedinica (europa.eu)

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Niže su dani primjeri kako poslovni subjekt može dvojno iskazati cijenu.

3.5.1.1. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA U POSLOVNIM PROSTORIJAMA I PUTEM INTERNET TRGOVINE

Dvojno istaknute cijene obvezno je prikazati na oznakama s nazivom robe i to:

1. **na samoj robi (primjerice privjesnice, naljepnice)**

Primjeri:

ISKAZIVANJE PUTEM RUČNIH ETIKETIRKI

2. **na polici na regalnoj etiketi s nazivom robe**

Primjeri:

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE

Kemijska olovka plava	
5,31 EUR	39,99 kn

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE I CIJENE ZA JEDINICU MJERE

Mljevena kava 175g	
2,33 EUR 9,09 EUR/kg	17,59 kn 68,52 kn/kg

Napomena: <u>Isticanje cijene za jedinicu mjere nije potrebno za</u>[3]<u>:</u>
- proizvode mase manje od 50 grama ili obujma manjeg od 50 mililitara
- proizvode koji se prodaju kao poklon paketi ili kompleti
- proizvode koji se prodaju u okviru posebnih oblika prodaje
- poslastice za kućne ljubimce
- kolače
- alkoholna pića u pakiranjima do 100 ml
- smrznute deserte obujma do 500 ml
- voće i povrće koje se prodaje komadno ili u svežnju

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE PRILIKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE (AKCIJSKA PRODAJA)

Pileći file 600g (sniženje 22%)	
3,73 EUR ~~4,78~~ EUR	28,07 kn ~~35,99~~ kn

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE PRILIKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE (SEZONSKO SNIŽENJE)

Haljina	
33,18 EUR ~~39,82 EUR~~	250,00 kn ~~300,00 kn~~

[3] Sukladno članku 6. stavak 2. Pravilnika o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda i usluga

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

ISTICANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE PRILIKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE (RASPRODAJA)

Perilica za pranje rublja	
265,44 EUR ~~398,17 EUR~~	1999,99 kn ~~2999,99 kn~~

Napomena: U slučajevima kada privjesnica/etiketa sadrži podatke u drugim valutama, dozvoljeno je isticanje više valuta (osim kune i eura) na etiketi, uz uvjet da obveza dvojnog iskazivanja cijena (u kuni i euru) bude zadovoljena tijekom čitavog razdoblja obveze dvojnog iskazivanja, sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje propisanim Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Kada je riječ o prodaji putem interneta, obveza dvojnog iskazivanja obuhvaća sljedeće:

- cijene na početnoj stranici, ali samo u slučaju ako je već na početnoj stranici istaknut određeni proizvod koji se potrošaču nudi po određenoj cijeni, a koju klikom na taj proizvod potrošač može naručiti (odnosno, spremiti u košaricu),
- prilikom prikaza sugeriranih proizvoda, budući da se na navedeni način potrošaču nudi i sugerira kupnja točno određene robe kao posljedica potrošačevog odabira ili pretraživanja nekih drugih artikala/robe,
- ukupan iznos košarice,
- ukupan iznos pri završetku kupovine (iznos koji će potrošač trebati platiti),
- ukupan iznos na potvrdi narudžbe,
- ukupan iznos na računu.

ISKAZIVANJE CIJENA USLUGA (CJENIK)

Kada je riječ **o dvojnom iskazivanju cijena za usluge**, poslovni subjekt mora cijenu u euru i u kuni istaknuti jasno, vidljivo, čitljivo i nedvosmisleno na cjenicima koji su potrošačima lako dostupni na prodajnim mjestima, odnosno u poslovnim prostorijama, na internetskim stranicama trgovine, na samonaplatnim uređajima. Putem telefonske prodaje, potrebno je jasno komunicirati dvojne cijene za usluge.

Ako poslovni subjekt, obzirom na broj i raznovrsnost usluga, nije u mogućnosti sve usluge koje pruža istaknuti na cjeniku, tada cijenu usluge mora istaknuti primjerice u:

- katalogu usluga s cijenama
- posebnim brošurama ili prospektima s nedvosmislenim opisom usluga s cijenama.

Ugostitelji su obvezni dvojno iskazati cijene uz prikaz fiksnog tečaja konverzije u razdoblju 5.9.2022.-31.12.2023.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

Primjeri iskazivanja cijena usluga na cjeniku:

Tečaj engleskog jezika		
Jednomjesečni tečaj	159,27 EUR	1.200,00 kn
Šestomjesečni tečaj	796,34 EUR	6.000,00 kn
Ubrzani tečaj	437,99 EUR	3.300,00 kn

ISKAZIVANJE CIJENA USLUGA TIJEKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE U POSLOVNIM PROSTORIJAMA (AKCIJSKA CIJENA)

Masaža		
60 min	26, 54 EUR	200,00 kn
	~~37, 16 EUR~~	~~280,00 kn~~
120 min	66,36 EUR	500,00 kn

Napomena: Prilikom posebnih oblika prodaje (akcijska prodaja, rasprodaja, sezonsko sniženje i slično), poslovni subjekti nisu u obvezi prekrižiti cijenu kako je navedeno gore u predmetnim Smjernicama, odnosno dovoljno je istaknuti najnižu cijenu koju je poslovni subjekt primjenjivao u razdoblju zadnjih 30 dana od početka posebnog oblika prodaje i sniženu cijenu sukladno odredbama Zakona o zaštiti potrošača.

3.5.1.2. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA IZVAN POSLOVNIH PROSTORIJA I PUTEM TELEFONA

Kada je riječ o prodaji izvan poslovnih prostorija ili putem telefona poslovni subjekt dvojnu cijenu mora iskazati:

- u obavijestima koje se potrošaču dostavljaju prije sklapanja ugovora u slučaju sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija te
- u ponudi koju poslovni subjekt dostavlja potrošaču na trajnom mediju nakon ponude koju je potrošaču dao putem telefona.

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

VAŽNO! Maloprodajna cijena proizvoda iskazana u euru i kuni čini sastavni dio ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija ili ugovora sklopljenog putem interneta ili telefona.

Primjerice, u slučaju prodaje proizvoda na svečanim večerama koje poslovni subjekt održava izvan svojih poslovnih prostorija, dvojna cijena mora biti iskazana u prethodnoj obavijesti koju poslovni subjekt daje potrošaču u pisanom obliku (na papiru) tijekom te večere, a koja će nakon sklapanja ugovora postati sastavni dio istog.

3.5.1.3. NAČIN DVOJNOG ISKAZIVANJA CIJENA ROBA I USLUGA TIJEKOM PROVOĐENJA PROMOTIVNIH I MARKETINŠKIH AKTIVNOSTI

Poslovni subjekti moraju dvojno iskazati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti i tijekom provođenja promotivnih i marketinških aktivnosti (primjerice na tiskanim letcima i katalozima, TV oglasima, oglasnim panoima (tzv. *billboard*), društvenim mrežama, internetskim stranicama, mobilnim aplikacijama te u drugim medijima), a u skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Fiksni tečaj konverzije potrebno je prikazati tijekom provođenja promotivnih i marketinških aktivnosti na jednom mjestu, odnosno nije potrebno iskazati uz svaku robu ili uslugu. Primjerice, u slučaju letka na dnu letka, u slučaju kataloga na početnoj stranici kataloga, u slučaju TV oglašavanja na dnu ili vrhu ekrana i slično.

Obveza dvojnog iskazivanja cijena roba i usluga ne odnosi se na oglašavanje putem radijskih programa te na glasovne poruke putem ostalih oblika oglašavanja, primjerice TV oglasa gdje se informacije o cijeni prenose slušno tzv. *„voice over“.*

3.5.2. DVOJNO ISKAZIVANJE NA RAČUNU

Obveza dvojnog iskazivanja na računu podrazumijeva **iskazivanje ukupnog iznosa na računu.**

Navedeno znači da će cijene artikala na računu do 31.12.2022. biti iskazane u kuni, a ukupan iznos u kuni i euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Nakon uvođenja eura, cijene artikala na računu bit će iskazane u euru, a ukupan iznos u euru i kuni uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Blagajne i naplatni uređaji poslovnih subjekata morat će biti prilagođene za dvojno iskazivanje iznosa kako bi na **računima ukupan iznos bio iskazan u obje valute.**

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

S druge strane, POS uređaje koji se nalaze na blagajnama neće biti nužno prilagođavati jer će obveza dvojnog iskazivanja biti ispunjena na izdanom računu. Točnije, nije nužno dvojno iskazati iznos na ekranu POS uređaja, niti na ispisanom slipu (potvrdi o uplati) jer će obveza dvojnog iskazivanja biti ispunjena iskazivanjem ukupnog iznosa na izdanom računu.

Na računu je potrebno iskazati i fiksni tečaj konverzije.

Model dvojnog iskazivanja iznosa, odnosno način na koji će dvojni iznosi biti prikazani na računu ostavlja se na izbor poslovnom subjektu.

3.5.3 DVOJNO ISKAZIVANJE NA OBRAČUNSKIM PLATNIM LISTAMA

U razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja poslovni subjekt će morati na ispravi o isplati plaće i drugih naknada iz radnog odnosa (božićnica, regres, dar za djecu, nagrada za rad, naknada za prehranu i sl.) **dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun.**

Ako se primjerice božićnice, regres i slične naknade iskazuju na posebnim platnim listama, na istima je potrebno dvojno iskazati ukupan iznos.

Putni nalozi su izuzeti od obveze dvojnog iskazivanja.

Dodatno, iznosi neto honorara u okviru autorskih ugovora, kao i iznosi neto naknade u okviru ugovora o djelu, uključujući i studentske ugovore, moraju biti dvojno iskazani.

Visina plaće utvrđena u ugovorima o radu i drugim aktima kojima je utvrđena visina plaće ili druge naknade u kuni obvezno se preračunavaju u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

U slučajevima kada se isplata neto plaće djelomično odvija na zaštićeni, a djelomično na redovni račun, potrebno je dvojno iskazati ukupan iznos koji se isplaćuje radniku na njegove račune (redovni i zaštićeni).

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

4. UGOVORI

Sukladno načelu neprekidnosti ugovora, postojeći ugovori s iznosima u kuni nakon 1.1.2023. i dalje su važeći. Novčani iskazi vrijednosti u spomenutim ugovorima, danom uvođenja eura kao službene valute, smatrat će se novčanim iskazima u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Isto se odnosi i na ugovore o radu te iste neće biti potrebno mijenjati samo zbog uvođenja eura kao službene valute. Iznosi u Pravilnicima o radu, aneksima ugovora i sl., koji će se zbog potrebe mijenjati nakon uvođenja eura, moraju biti iskazani u euru.

Za ugovore koji su sklopljeni s partnerima izvan eurozone predlaže se dodati klauzulu o euru kojom bi se, u slučaju trajanja ugovora i nakon službenog dana uvođenja eura, sporazumno utvrdilo da će euro biti važeća valuta.

U slučaju pitanja ili nejasnoća u vezi primjene predmetnih Smjernica, molimo obratite se Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na e-adresu euro@mingor.hr

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

5. KONTROLNI POPIS (CHECKLIST)

PRIPREMA ZA ZAMJENU KUNE EUROM

- ☐ Jeste li upoznati s danom uvođenja eura?
- ☐ Jeste li utvrdili učinak eura na funkcioniranje i poslovnu aktivnost?
- ☐ Jeste li izradili Akcijski plan (*plan aktivnosti*) pripreme za zamjenu kune eurom s jasnim rasporedom aktivnosti koje je potrebno napraviti?
- ☐ Kako će se upravljati zamjenom valuta (vremenski okviri, dovoljan broj ljudskih i financijskih resursa, koordinacija s ostalim poslovnim funkcijama)?
- ☐ Imate li u planu učinkovito praćenje kako bi se otkrili mogući problemi i rizici?
- ☐ Jeste li upoznati sa svim informacijama vezanim uz postupak uvođenja eura?

PRILAGODBA RAČUNOVODSTVENOG I FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA

- ☐ Je li financijski plan za godinu u kojoj se uvodi euro iskazan u valuti euro?
- ☐ Znate li od kojeg se datuma ili za koje se razdoblje povrat poreza i prijelazne evidencije i izvješća (npr. porez na dobit, PDV, zadržani porez na dobit i naknade radnicima), uključujući i financijska izvješća, moraju podnositi s iznosima u euru?
- ☐ Jesu li pregledani Statut, suvlasnički ugovori i ostali temeljni akti?

PRILAGODBA INFORMACIJSKIH SUSTAVA

- ☐ Je li utvrđen popis svih informacijskih sustava koje koristite (npr. za fakturiranje, obračun plaća (obračunska platna lista), informacije o upravljanju, sustavi karata, upravljanje zalihama i sl.) na koje će utjecati zamjena valuta?
- ☐ Jesu li utvrđeni svi informacijski sustavi na koje će utjecati zamjena valuta?
- ☐ Je li prikupljena informacija od pružatelja usluga informacijskih sustava o tome ispunjavaju li spomenuti sustavi zahtjeve kod zamjene valute u euro (npr. sposobnost rada s dvije ili više valuta, dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena, podrška kod izmjene obrazaca i izvješća, pravilna primjena pravila za preračunavanje i zaokruživanje, dokumentacija povijesnih podataka u službenoj valuti)?

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

☐ Je li utvrđen hardver informacijskih sustava kojeg je potrebno ažurirati ili zamijeniti (npr. serveri, prijenosna računala, tipkovnice, pisači, blagajne, automati za prodaju, čitači kartica)?

☐ Jesu li utvrđeni i pravovremeno rezervirani neophodni vanjski izvori za prilagodbu informacijskih sustava?

☐ Je li provjerena pravovremena dostupnost ažuriranja i zamjena informacijskih sustava?

☐ Jesu li utvrđena sučelja koja povezuju različite unutarnje informacijske sustave, uključujući i sustave koji su povezani sa sustavima partnera, dobavljača, itd.?

☐ Koji se sustavi moraju – iz poslovne i/ili tehničke perspektive – promijeniti i kada (npr. potreba za sinkroniziranom promjenom određenih sustava)?

☐ Je li pripremljena i provedena unutarnja prilagodba informacijskih sustava ili prilagodba provedena od strane vanjskih izvršitelja?

☐ Jesu li utvrđene potrebe za testiranjem informacijskih sustava te vremenski okvir potreban za testiranje?

☐ Koje su implikacije elektroničkog načina plaćanja?

UPRAVLJANJE GOTOVIM NOVCEM

☐ Je li procijenjena potražnja za gotovinom u eurima u prvim tjednima nakon zamjene valuta za potrebe obavljanja gotovinskih transakcija te da li se stupilo u kontakt s bankom u vezi opskrbe gotovim novcem eura prije službenog dana uvođenja eura (posredna predopskrba, pojednostavljena posredna predopskrba)?

☐ Ako ćete imati potrebu, je li naručen tzv. početni paket kovanica?

☐ Je li se u dovoljnoj mjeri razmotrilo pitanje logistike i sigurnosti (skladištenje, fizička zaštita, osiguranje novca, itd.)?

☐ Jesu li predviđene specifične mjere postupanja s gotovinom u euru i u kuni prilikom naplata?

☐ Jesu li predviđene mjere osposobljavanja radnika u pogledu fizičkih obilježja i sigurnosti novčanica i kovanica u eurima? Jesu li predviđene mjere osposobljavanja s obzirom na postupanje s gotovinom u eurima?

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*

INFORMIRANJE I OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

- ☐ Jesu li planirane i u financijskom planu predviđene mjere osposobljavanja (npr. radnici u izravnom kontaktu s potrošačima, koji rade s gotovinom, koji rade u informatičkom odjelu, itd.)?

- ☐ Jesu li radnici obaviješteni o mogućim sitnim odstupanjima na iznosima neto plaće, neoporezivim naknadama (pravila o preračunavanju i zaokruživanju iznosa, itd.)?

- ☐ Je li u planu uspostava kontaktne točke gdje će se moći dobiti tražene informacije?

INFORMIRANJE POTROŠAČA

- ☐ Jesu li potrošači, uključujući i poslovne partnere, kontaktirani i informirani o uvođenju eura u Hrvatsku?

- ☐ Jeste li upoznati s informacijama vezanim uz dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti te kako će biti provedeno (na samoj robi, na polici na regalnoj etiketi, izvan poslovnih prostorija, putem telefona, na internetskim stranicama, cjenici, računi itd.)?

- ☐ Je li razrađen plan utvrđivanje cijena u euru (pravila o preračunavanju, zaokruživanju, itd.)?

- ☐ Jeste li se odlučili za pristupanje Etičkom kodeksu? Ako da, pristupite na vrijeme kako bi mogli dobiti potreban logotip (vizualnu identifikacijsku oznaku)!

- ☐ Imate li uspostavljene unutarnje kontrole za provjeru ispravnosti preračunatih cijena i rješavanje prigovora potrošača?

UGOVORI

- ☐ Jesu li provjereni svi postojeći ugovori (ugovori o radu, ugovori o zakupu, ugovori s poslovnim partnerima izvan europodručja, ugovori s bankama i ostalim poslovnim subjektima)?

* *Predmetni dokument ne predstavlja službeno tumačenje pravnih odredbi.*